

Program profilaktyki

**Zespołu Szkół nr 2
im. Eugeniusza Kwiatkowskiego
w Puławach
na rok szkolny 2016/2017**

Podstawa prawna:

- *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. uchwalona przez Zgromadzenie Narodowe w dniu 2 kwietnia 1997 r., przyjęta przez Naród w referendum konstytucyjnym w dniu 25 maja 1997 r., podpisana przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 16 lipca 1997 r. (t.j. Dz.U. z 1997 r. Nr 78 poz. 483 ze zm.),*
- *Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz.U. z 2004 r. Nr 256 poz. 2572 ze zm.),*
- *Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta nauczyciela (t.j. Dz.U. z 2014 r. poz. 191),*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. z 2012 r. poz. 977 ze zm.),*
- *Konwencja o prawach dziecka (na podstawie: Wybrane zagadnienia prawne i socjalne konwencje o prawach dziecka, Polski Komitet Unicef, 1991 Art. 28 p. 2 Rozdział XVI: Prawa dziecka do nauki, Art. 33 Aneks*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz.U. z 2003 r. Nr 26 poz. 226),*
- *Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz.U. z 2011 r. Nr 231 poz. 1375 ze zm.),*
- *Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2012 r. poz. 1356 ze zm.),*
- *Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2012 r. poz. 124),*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii,*
- *Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 1996 r. Nr 10 poz. 55 ze zm.).*
- *Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich z dnia 26.10.1982r*
- *Ustawa o zmianie ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich z dnia 15.09.2000 r. Art. 6 (Dział II środki zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości nieletnich),*
- *Rządowy program na lata 2014 –2016 „Bezpieczna i przyjazna szkoła”,*
- *Statut Szkoły,*
- *Szkolny Program Wychowawczy.*

1. Założenia teoretyczne i organizacyjne programu

Do Zespołu Szkół Nr 2 im. E. Kwiatkowskiego w Puławach w roku szkolnym 2016/2017 uczęszcza 500 uczniów, w tym 463 chłopców i 37 dziewcząt z terenów wiejskich. Młodzież uczy się w 22 oddziałach. Szkoła zatrudnia 44 nauczycieli. Uczniowie mają do dyspozycji

dobrze wyposażone klasopracownie, salę gimnastyczną, boisko, siłownię, pracownie komputerowe, bibliotekę. W godzinach popołudniowych na terenie szkoły odbywają się spotkania kół przedmiotowych i zajęcia sportowe. W życiu szkoły aktywnie uczestniczy Rada Rodziców.

Profilaktyka – to chronienie człowieka w rozwoju przed zagrożeniami i reagowanie na pojawiające się zagrożenia. Jej celem jest ochrona młodzieży szkolnej przed zaburzeniami rozwoju, podejmowaniem zachowań hamujących lub zakłócających rozwój. Zachowania te określone są jako zachowania ryzykowne. W tym celu ważne jest odpowiednie skonstruowanie szkolnego programu profilaktyki, który wzmocni czynniki chroniące, m.in.: zainteresowanie nauką, poszanowanie norm i zasad społecznych, poszukiwanie autorytetów, dbanie o własny rozwój, wzmocnienie więzi ucznia z rodziną. Poza tym działania profilaktyczne ukierunkowane są na eliminowanie czynników ryzyka, tj.: negatywnego wpływu grupy rówieśniczej, absencji i wagarów, dostępności do używek, agresji i przemocy, słabej więzi z rodzicami, stresu, depresji i innych.

Diagnoza

Szkolny program profilaktyki został opracowany w oparciu o diagnozę środowiska szkolnego Zespole Szkół nr 2 w Puławach w roku szkolnym 2015/16

Diagnozy dokonano w oparciu o analizę:

- wyników badań ankietowych wśród nauczycieli prowadzonych w roku szkolnym 2015/2016,
- rozmów i obserwacji uczniów na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych,
- zebranych informacji o bieżących problemach uczniów,
- rozmów z rodzicami/opiekunami prawnymi,
- dokumentacji szkolnej, w tym dzienników lekcyjnych i zajęć pozalekcyjnych,
- informacji z instytucji współpracujących ze Szkołą, m.in. policji, poradni psychologiczno-pedagogicznej, sądu rodzinnego i innych,
- opinii uczniów wyrażanych min. przez członków samorządu uczniowskiego,
- frekwencji rodziców na zebraniach organizowanych przez Szkołę.

Analiza diagnozy

Przeprowadzona diagnoza wskazuje na istnienie następujących problemów wychowawczych wymagających działań profilaktycznych:

- niska frekwencja uczniów – wagary, ucieczki z lekcji, spóźnianie się na lekcje,
- podejście do obowiązku nauki, brak motywacji, trudności w nauce,
- palenie papierosów oraz środków psychoaktywnych w tym dopalaczy wśród młodzieży,
- przejawy agresji i przemocy, w tym słowna, niska świadomość kultury języka,

- zaburzenia emocjonalne, stres, depresja.

Dokonując diagnozy zachowań ryzykownych, uwzględniono sytuację środowiska lokalnego i rodzinnego. Ponad 30 proc. uczniów pochodzi z rodzin o niskim statusie materialnym, co niesie z sobą konsekwencje zachowań ryzykownych. Środowisko lokalne cechuje umiarkowane bezrobocie, część rodzin niewydolnych materialnie i wychowawczo, z małymi perspektywami na rozwój zawodowy. Ponadto 40 proc. rodziców nie interesuje się edukacją swoich dzieci, bądź jest to znikome zainteresowanie, co obrazuje frekwencja na zebraniach klasowych (znacząco niższa frekwencja na zebraniach jest rodziców uczniów klas zasadniczej szkoły zawodowej). Dodatkowo fala rozwodów, wyjazdów za granicę w celu zarobkowym mają duży wpływ na wychowanie młodego człowieka, zmniejszona jest kontrola rodzicielska, zaburzone są relacje rodzinne co sprzyja nawiązywaniu kontaktów z ryzykownymi grupami rówieśniczymi.

Czynniki chroniące mogą niwelować negatywne działanie ryzyka i związane są z większą odpornością jednostki. Czynnikiem chroniącym jest duży procent młodzieży pochodzącej z obszarów wiejskich, w których dominuje rodzina pokoleniowa, są to małe środowiska, gdzie nie jest się anonimowym. Z diagnozy wynika, że w szkole panuje przyjazna atmosfera, uczniowie dobrze się tutaj czują. Szybkie reagowanie ze strony grona pedagogicznego na wszelkie przejawy demoralizacji i patologii ze strony młodzieży pozwala unikać podlegania tychże zachowań. Dobra współpraca szkoły ze środowiskiem lokalnym wspierającym działania profilaktyczne należy do atutów placówki.

2. Cele szkolnego programu profilaktyki:

- 1) diagnoza potrzeb i problemów uczniów,
- 2) wspieranie i pomoc młodzieży w rozwiązywaniu jej problemów,
- 3) wzmacnianie postaw i zachowań społecznie pożądanych, promowanie zasad prawa obowiązującego w Polsce,
- 4) dążenie do rozwoju osobowości, zainteresowań, właściwego stosunku do siebie i innych,
- 5) promowanie zdrowego trybu życia,
- 6) promowanie zasad bezpieczeństwa w szkole, domu na ulicy oraz zasad bezpieczeństwa na drodze,
- 7) uświadamianie uczniów o zagrożeniach wynikających z: wczesnej inicjacji seksualnej, zażywania środków psychoaktywnych, zachowań przejawiających przemoc i agresję,
- 8) przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów i wychowanków, charakteryzujących się nieprzestrzeganiem przyjętych dla danego wieku zwyczajowych norm i wymagań, niosących ryzyko negatywnych konsekwencji dla zdrowia fizycznego i psychicznego ucznia lub wychowanka oraz jego otoczenia społecznego.

3. Zadania szkolnego programu profilaktycznego:

- 1) Poszerzanie zakresu działań zapewniających bezpieczeństwo:
 - a) wskazywanie i eliminowanie zachowań ryzykownych związanych z przejawami agresji, przemocy, niwelowanie absencji szkolnej, przedwczesnej inicjacji seksualnej i wykroczeń przeciw prawu,
 - b) wskazywanie szkodliwości środków odurzających, alkoholu, nikotyny,
 - c) pomoc w radzeniu sobie ze stresem, depresją, zniechęceniem,
 - d) promowanie wiedzy na temat bezpieczeństwa w szkole, i poza nią.

- 2) Promocja zdrowego trybu życia:
 - a) organizowanie zajęć zapewniających właściwą formę psychiczną i fizyczną uczniów,
 - b) edukowanie i dostarczanie wzorców kształtujących właściwe rozumienie dbałości o zdrowie,
 - c) dbałość o prawidłowe żywienie, przeciwdziałanie otyłości, anoreksji i bulimii, zasady stosowania diet.

- 3) Postawy moralne, hierarchia wartości:
 - wdrażanie zasad kultury, właściwego stosunku do drugiego człowieka, szacunku do samego siebie i innych,
 - propagowanie postaw patriotycznych i prawidłowej świadomości narodowej.
 - wzmacnianie zainteresowania nauką szkolną i systematycznego uczestnictwa w zajęciach,
 - organizowanie zajęć: radzenie sobie z trudnościami wieku dojrzewania, wzmacnianie pozytywnego wizerunku ucznia oraz rozwijanie systemu wartości i norm społecznych.

4. Metody i formy podejmowanych działań

Szkolny program profilaktyki zakłada stosowanie następujących metod pracy: ankiety, wywiady, obserwacja, metody aktywizujące, analiza dokumentacji.

Zastosowane zostaną następujące formy pracy: rozmowy indywidualne, warsztaty, programy profilaktyczne, zebrania klasowe, imprezy ogólnoszkolne i środowiskowe, apele, akademie, przedstawienia, programy wychowawcze klas, prelekcje, filmy, pogadanki dla uczniów i rodziców, pomoc innych instytucji specjalistycznych i edukacyjnych, zasoby biblioteki.

5. Harmonogram działań w ramach szkolnego programu profilaktyki

Zadania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne
Zapewnienie bezpieczeństwa	<ul style="list-style-type: none"> • Przeprowadzenie diagnozy dotyczącej zachowań ryzykownych oraz problemów współczesnej młodzieży. • Omawianie podczas lekcji z wychowawcą problematyki zachowań agresywnych, ich źródeł, przyczyn i sposobów zapobiegania. • Uświadomienie uczniom odpowiedzialności prawnej za popełnianie czynów karalnych. • Przekazanie informacji uczniom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. • Informowanie uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią. • Bieżące informowanie uczniów o zapisach w statucie Szkoły dotyczących konsekwencji zachowań ryzykownych. • Zasady bezpieczeństwa, zachowania się w obliczu zagrożenia, szkolenia BHP, szkolenia przeciwpożarowe, ewakuacja. • Pełnienie dyżurów przez nauczycieli podczas przerw, monitoring szkoły wprowadzenie systemu dyżurów uczniowskich. 	<p>Pedagog, wychowawcy</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Wychowawcy, pedagog, policja, psycholog</p> <p>Wychowawcy, Nauczyciele</p>
Systematyczne uczestnictwo w zajęciach szkolnych	<ul style="list-style-type: none"> • Kontrola frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych. • Konsekwentne ustalanie przyczyn nieobecności. • Systematyczne informowanie rodziców o nieobecnościach uczniów, ustalenie zasad współpracy. 	<p>Wychowawcy, pedagog,</p> <p>Nauczyciele</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Zawieranie kontraktu z uczniem. • Uatrakcyjnianie zajęć, stosowanie metod aktywizujących. • Monitorowanie postępów w nauce oraz motywowanie do nauki poprzez nagradzanie, zachęcanie do udziału w konkursach, turniejach, olimpiadach. • Zachęcanie do korzystania z zasobów bibliotecznych, rozwijanie kompetencji czytelniczych oraz upowszechnianie czytelnictwa wśród młodzieży. 	<p>Wychowawcy</p> <p>N-le j. polskiego, bibliotekarz</p>
<p>Współpraca, kształtowanie właściwych relacji rówieśniczych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Spotkania i rozmowy indywidualne uczniów z pedagogiem, psychologiem. • Zajęcia integracyjne dla młodzieży: wyjazdy klasowe, imprezy i uroczystości szkolne, spotkania pozalekcyjne, wyjścia do kina, teatru, na koncerty. • Lekcje wychowawcze, zajęcia warsztatowe: komunikacja interpersonalna, życie w zgodzie z sobą i innymi, asertywność, umiejętne planowanie wyboru dalszej drogi życiowej itp. • wdrażanie zasad kultury, właściwego stosunku do drugiego człowieka, szacunku do samego siebie i innych, • Rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów. • Działalność społeczna na rzecz klasy, szkoły, środowiska. • Organizowanie imprez i uroczystości klasowych lub szkolnych – mikołajki, andrzejki, walentynki, Dzień Wiosny itp. • Motywowanie i zachęcanie uczniów do samorządności, podejmowania decyzji, odpowiedzialności za siebie i innych. 	<p>Pedagog, psycholog, wychowawcy</p>

Edukacja zdrowotna	<ul style="list-style-type: none"> • Lekcje wychowawcze i spotkania o tematyce uzależnień i zachowań agresywnych wśród uczniów. • Promowanie zdrowego stylu życia poprzez uprawianie sportu, zdrowego odżywiania, dieta w walce z otyłością, skutki nadmiernego odchudzania się i inne. • Zajęcia profilaktyczne dotyczące środków psychoaktywnych, alkoholu, nikotyny, życia bez nałogów. Kształtowanie i wzmacnianie norm związanych z abstynencją. • Zajęcia z udzielania pierwszej pomocy z użyciem fantoma, promowanie wiedzy na temat krwiodawstwa. • Konkursy, warsztaty o tematyce profilaktycznej. • Zajęcia na temat skutków nieświadomej inicjacji seksualnej. • Uświadamianie konsekwencji nieprzestrzegania prawa – spotkania z kuratorem sądowym. • Współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Fundacją Praesterno, Monarem, ośrodkami pomocy społecznej, i innymi instytucjami pozarządowymi. 	<p>Wychowawcy</p> <p>Wychowawcy, n-le w-fu</p> <p>Pedagog, psycholog</p> <p>M. Lorek, A. Matysiak</p> <p>Pedagog, psycholog, policja</p> <p>Wychowawcy</p>
Radzenie sobie ze stresem, lękiem, depresją	<ul style="list-style-type: none"> • Wypracowanie sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych, ze stresem, lękiem, napięciem emocjonalnym. • Kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji. • Udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków i substancji psychoaktywnych. • Warsztaty „Doskonalenie umiejętności radzenia sobie ze stresem i rozwiązywania problemów” Ośrodek Profilaktyki Środowiskowej 	<p>Pedagog, psycholog,</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Nauczyciele, wychowawcy,</p>

	<p>Fundacja Praesterno, indywidualne spotkania psychologa z rodzicami uczniów biorących udział w w/w warsztatach</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pomoc w rozwiązywaniu dylematów w drodze rozmów indywidualnych i w grupie klasowej. • Edukacja na temat funkcjonowania człowieka w warunkach stresu i uświadomienie wpływu emocji na nasze zachowania. • Warsztaty „Profilaktyka cyberprzemocy w szkole”. Rozpoznanie stopnia rozpowszechniania sprawstwa agresji elektronicznej. Diagnoza cech i charakterystyka rodzajów przemocy z wykorzystaniem nowych technik komunikacji. • Zapewnienie uczniom możliwości alternatywnych form spędzania czasu wolnego, przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej; udział w kołach zainteresowań, zajęciach sportowych. • Promowanie zdrowego trybużycia, w tym prawidłowego odżywiania się. Promocja twórczości uczniów popularyzująca zdrowy styl życia. • Prowadzenie akcji informacyjnych w Szkole na temat AIDS/HIV: lekcje, konkursy, pogadanki. 	
<p>Inny, czyli jaki? Szacunek dla niepełnosprawnych, tolerancja kulturowa, etniczna i inna</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Angażowanie niepełnosprawnych kolegów w życie Szkoły. • Udział uczniów w akcjach charytatywnych. • Pogadanki, filmy edukacyjne, dyskusje. • Wielokulturowość w Polsce, poznawanie innych kultur, szacunek do mniejszości narodowych. Organizowanie „Dni Europejskich”, promowanie regionalnego dziedzictwa kulturowego oraz przypominanie o wspólnych korzeniach kultury europejskiej. 	<p>Wychowawcy Pedagog, psycholog</p>

Działalność informacyjna skierowana do rodziców i środowiska lokalnego

Zadania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne
Wspieranie rodziców	<ul style="list-style-type: none"> • Organizowanie dla rodziców na zebraniach szkolnych spotkań ze specjalistami, zgodnie z ich oczekiwaniami, zapotrzebowaniem, warsztaty dla rodziców. Wzmacnianie kompetencji wychowawczych rodziców. • Edukacja rodziców w zakresie zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, charakteryzujących się nieprzestrzeganiem przyjętych dla danego wieku zwyczajowych norm i wymagań, niosących ryzyko negatywnych konsekwencji dla zdrowia fizycznego i psychicznego ucznia oraz jego otoczenia społecznego.(Fundacja Praesterno, pogadanki) • Poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach. • Dostarczenie aktualnych informacji rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków i substancji. • Udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów, 	Wychowawcy, pedagog,

	<p>ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków i substancji.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przekazanie informacji rodzicom lub opiekunom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii. • Informowanie rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomania. • Włączanie rodziców w życie Szkoły: udział w uroczystościach, imprezach. • Opracowywanie informacji dla rodziców na temat działań profilaktycznych w Szkole (gablota szkolna). • Zapoznanie rodziców z ofertą instytucji, fundacji współpracujących ze Szkołą: poradnia psychologiczno-pedagogicznej, fundacja Praesterno, PCK, ośrodki pomocy społecznej – zachęcenie do korzystania z ich oferty. 	
Współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz oświaty	<ul style="list-style-type: none"> • Wykorzystanie prasy do profilaktycznej edukacji i kształtowania konstruktywnych postaw społecznych, np. współpraca z komisją ds. promocji Szkoły i gazetami lokalnymi. • Współpraca z policją, poradnią psychologiczno-pedagogiczną, poradniami rodzinnymi, opieką społeczną i itp. 	<p>Nauczyciele, wychowawcy</p> <p>Pedagog, psycholog</p>
Doskonalenie warsztatu pracy nauczycieli		
Zadania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne
Doskonalenie zawodowe	<ul style="list-style-type: none"> • Organizowanie profilaktycznych szkoleń rady pedagogicznej. • Kształtowanie umiejętności zastosowania właściwej strategii 	<p>Wychowawcy, pedagog, psycholog, dyrekcja</p>

	<p>uroczystościach klasowych i szkolnych.</p> <ul style="list-style-type: none">• Włączanie rodziców do szeroko rozumianych działań profilaktycznych.• Systematyczne informowanie rodziców o postępach w nauce i zachowaniu uczniów, bieżące reagowanie na sytuacje zagrażające bezpieczeństwu uczniów – stała współpraca nauczycieli z rodzicami	
--	--	--

6. Przewidywane efekty:

- 1) wzrost frekwencji uczniów na zajęciach obowiązkowych,
- 2) zminimalizowanie palenia papierosów, picia alkoholu i eksperymentowania ze środkami psychoaktywnymi wśród młodzieży,
- 3) doskonalenie umiejętności radzenia sobie z sytuacjami problemowymi i konfliktowymi w Szkole i w domu,
- 4) wykształcenie wśród uczniów postaw społecznie pożądanych, nastawionych na współdziałanie i pomoc drugiemu człowiekowi,
- 5) wzrost świadomości uczniów w zakresie zdrowego odżywiania się, stosowania diet, zapobiegania otyłości, ukazanie walorów zdrowego stylu życia,
- 6) wzrost świadomości uczniów w zakresie inicjacji seksualnej i jej skutków,
- 7) wzrost wiedzy i umiejętności nauczycieli w zakresie stosowania różnorodnych form pomocy,
- 8) zwiększenie liczby uczniów i rodziców korzystających ze wsparcia instytucji profesjonalnych w przypadku zaistniałych problemów,
- 9) wyposażenie uczniów w umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych, podejmowania odpowiedzialnych decyzji dotyczących wyboru drogi życiowej, a także bezpieczeństwa osobistego,
- 10) rozwinięcie większej i skutecznej współpracy z rodzicami.

7. Ewaluacja programu profilaktyki:

- 1) ankiety ewaluacyjne,
- 2) rozmowy z nauczycielami i rodzicami,
- 3) systematyczna analiza wyników nauczania i frekwencji,
- 4) sprawozdania z pracy wychowawców klas,
- 5) obserwacja zachowań,
- 6) analiza dokumentów.

8. Postanowienia końcowe:

- 1) szkolny program profilaktyki jest zgodny z programem wychowawczym i statutem Szkoły,
- 2) program profilaktyki będzie poddawany systematycznej ewaluacji i modyfikowany w zależności od występujących problemów, potrzeb i oczekiwań rodziców, uczniów oraz nauczycieli,
- 3) niniejszy program obowiązuje od 16 września 2016 roku na rok szkolny 2016/17.

Oryginał dokumentu zatwierdzony uchwałą Rady Pedagogicznej z dnia 15. 09. 2016